

RETEN I SØNDERBORG DOM

afsagt den 5. oktober 2020

Sag BS- [REDACTED]-SON

H [REDACTED]
[REDACTED]

mod

[REDACTED] Forsikring [REDACTED]
(advokat Jens Andersen-Møller)

Denne afgørelse er truffet af dommerfuldmægtig Sandra Støchkel.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 7. august 2019.

Sagen drejer sig om, hvorvidt H [REDACTED] som følge af en færdselsulykke den 26. marts 2015 har ret til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og tab af erhvervsevne.

Sagsøgeren, H [REDACTED], har fremsat følgende påstand:

[REDACTED] Forsikring [REDACTED] skal til H [REDACTED] betale 1.065.634,45 kr. med procesrente fra den 7. august 2019, subsidiært et af retten fastsat mindre beløb.

Påstanden er opgjort sådan:

Tabt arbejdsfortjeneste

For perioden 27. marts 2015 til 31. oktober 2017 (31,18 måneder):

Tillæg kr. 6.052,84 x 31,18	kr. 188.727,55
-----------------------------	----------------

For perioden 1. november 2017 til 28. februar 2018 (3,91 måneder):

Tillæg kr. 6.052,84 x 3,91	kr. 23.666,60
----------------------------	---------------

Grundløn kr. 30.425,10 x 15 % x 3,91	kr. 17.844,32
--------------------------------------	---------------

For perioden 1. marts 2018 til 14. august 2018 (5,45 måneder):

Tillæg kr. 6.052,84 x 5,45	kr. 32.987,98
----------------------------	---------------

For perioden 15. august 2018 til 1. oktober 2018 (1,54 måneder):

Tillæg kr. 6.052,84 x 1,54	kr. 9.321,37
----------------------------	--------------

Grundløn kr. 30.425,10 x 15 % x 1,54	kr. 7.028,20
--------------------------------------	--------------

Opgjort tabt arbejdsfortjeneste:

Løn og tillæg	kr. 279.576,02
---------------	----------------

Feriepenge 12,5 %	kr. 34.947,00
-------------------	---------------

Ferietillæg 1,95 %	kr. 5.451,73
--------------------	--------------

6. ferieuge 2,5 %	kr. 6.989,40
-------------------	--------------

Pension 13,51 %	<u>kr. 37.770,72</u>
-----------------	----------------------

I alt	kr. 364.734,87
-------	----------------

Fratrukket faktisk udbetalt tillæg	kr. -60.465,70
------------------------------------	----------------

Fratrukket særlig feriegodtgørelse	<u>kr. -16.762,72</u>
------------------------------------	-----------------------

I ALT	kr. 287.506,45
--------------	-----------------------

Tab af erhvervsevne

Årsløn	kr. 462.710,45
--------	----------------

Opregulering til 2019-niveau	kr. 508.500,00
------------------------------	----------------

Kr. 508.500,00 x 10 x 20 %	kr. 1.107.000,00
----------------------------	------------------

Aldersreduktion, 22 %	<u>kr. -223.740,00</u>
-----------------------	------------------------

I ALT	kr. 793.260,00
--------------	-----------------------

Samlet erstatningskrav	<u>kr. 1.080.766,45</u>
-------------------------------	--------------------------------

Påstanden er nedsat med 15.132 kr., svarende til det beløb, som [REDACTED] Forsikring har betalt til H [REDACTED] den 23. marts 2020, jf. bilag A, hvorefter påstanden udgør 1.065.634,45 kr.

Sagsøgte, [REDACTED] Forsikring [REDACTED], har fremsat påstand om frifindelse, subsidiært betaling af et af retten fastsat mindre beløb.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af sagen, at H [REDACTED] den 26. marts 2015 var involveret i et færdselsuheld, hvor en varevogn, der var ansvarsforsikret hos [REDACTED] Forsikring [REDACTED], ikke overholdt sin ubetingede vigepligt og kørte ud foran H [REDACTED], der måtte foretage en undvigemanøvre. H [REDACTED] anvendte sikkerhedssele, og bilens airbag blev udløst ved sammenstødet.

[REDACTED] Forsikring [REDACTED] har ifølge oplysningerne i sagen betalt erstatning for varigt mén vedrørende ulykken den 26. marts 2015 samt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedrørende tillæg, svarende til 15.132 kr. med renter.

H [REDACTED] var på ulykkestidspunktet fuldtidsansat som anæstesisygeplejerske på [REDACTED] Sygehus. Efter ulykken var H [REDACTED] sygemeldt fra den 30. marts 2015 til og med den 14. april 2015 og igen fra den 4. maj 2015 til og med den 14. juni 2015.

Af Sygehus [REDACTED] journalblad fra den 26. marts 2015 fremgår blandt andet, at H [REDACTED] klagede over smerter i brystryggen, nakken, sternum og bugregionen. En CT-scanning viste friske brud på to bryst-ryghvirvler (Th12 og Th5). H [REDACTED] blev udskrevet den 27. marts 2015.

Af journal fra H [REDACTED] egen læge i perioden fra den 26. marts 2015 til den 13. marts 2017 fremgår blandt andet, at H [REDACTED] blev henvist til en fysioterapeut. Efter et kort behandlingsforløb hos fysioterapeuten blev H [REDACTED] henvist til videre udredning hos ortopædkirurgisk klinik ved Sygehus [REDACTED] Ønderjyl [REDACTED]. Der blev den 6. maj 2015 foretaget en MR-scanning af H [REDACTED] højre skulder, som viste en mindre irritation i slimsækken på skuldertoppen, diskret fortykkelse af øvre skulderbladsmuskels sene og moderat slidgigt i skulderhøjdeleddet.

Af overlæge og speciallæge i ortopædkirurgi, [REDACTED] speciallægeerklæring af 28. april 2016 vedrørende H [REDACTED] ulykke den 26. marts 2015 fremgår blandt andet:

" ...

I forbindelse med aktuelle skadetilfælde den 26.03.2015 helt sygemeldt i 3 uger, hvorefter hun forsøgte at genoptage sit arbejde, men måtte atter sygemeldes 4 uger, og har siden haft flere enkeltstående dage med sygemeldinger på grund af skadefølgerne.

...

Resumé og Konklusion:

52-årig kvinde med tidligere brud i venstresidige ribben, og kendt brud i 9. Brysthvirvel, men uden efterfølgende kliniske symptomer. Trafikulykke d. 26.03.2015, hvor hun som fører af bil i forsøg på at undvige en bil fra højre sidevej, der overså sin vigepligt, ramte modpartens bil, og kørte i modsidige grøft, idet hun ramte et vejskilt undervejs. Airbags udløst, og bilen siden erklæret for totalskadet. Ikke bevidstløs, og kunne selv kravle ud af bilen. Straks smerter i brystkassen, og havde svært ved at trække vejret, men også smerter omkring nakken og højre skulder samt i rygsøjlen opadtil. Indbragt til Skadestuen Sygehus [REDACTED]. Traume CT-scanning påviste friske brud i 5. og 12. Brysthvirvels højre tværtappe (fractur Processus Transversus), ældre brud i venstre 5.-6. ribben og mulig men ikke behandlingskævende lille sammenfald af lungen (Pneumothorax), et ældre sammentrykningsbrud i 9. Brysthvirvel, men ingen tegn til skader i hjernen eller maveindeholdet. Blev indlagt til observation, men kunne udskrives til hjemmet dagen efter. Efter hjemkomsten henvist til fysioterapeut, men med forværring. Genhenvist og set Ortopædkirurgisk afdeling [REDACTED] Sygehus d. 06.05.2015, hvor man mistænkte senelæsion højre skulder. Udredt med MR-scanning som viste en mindre irritation i slimsækken på skuldertoppen (Bursitis Bursa Subacromialis), diskret fortykkelse af øvre skulderbladsmuskels sene (Supraspinatus tendinitis) og moderat slidgigt i Skulderhøjdeleddet (AC-artrose). Klagede da som ved tidligere sygehus- og lægekontakter over nakkesmerter med udstråling ud i højre hånds 4. og 5. Finger. Man anbefalede primært fortsat fysioterapi. Fik d. 01.09.2105 en binyrebarkhormoninjektion i højre AC-led, men med efterfølgende overfølsomhedsreaktion, og uden effekt på smerterne. MR-scanning af halsryggen d. 13.09.2015 viste discusdegenerative forandringer mellem 4. til 6. halshvirvel med slidgigt i drejeled på højre side forårsagende forsnævring af nervehullerne, og med mistanke om nerverodspåvirkning. Henvist til vurdering på Neurologisk afdeling, Sygehus [REDACTED] [REDACTED], hvor man d. 13.01.2016 ikke fandt grundlag for kirurgisk vurdering, og anbefalede fortsat smertebehandling og fysioterapi. Udsat for yderligere et færdselsuheld d. 26.11.2015, som dog ikke påvirkede følgerne af aktuelle ulykke. Afsluttet Neurologisk afdeling d. 13.01.2016, og har efterfølgende ikke været til yderligere undersøgelser eller behandlinger, udover at hun fortsat går til behandling hos fysioterapeut og kiropraktiker med forbigående, men ikke varig effekt, 1 gang ugentlig.

Skadelidte anfører at tilstanden har været uændret gennem det seneste ½ år med daglige smerter (VAS skala 4-10) i nakken og højre arm, som hun ikke længere kan bruge normalt. Hyppig hovedpine, svimmelhed og kvalme, men angiver ingen kognitive forstyrrelser Kan ikke ligge på højre side, ikke arbejde med armen ud fra kroppen, og ikke få den over vandret højre. Udstrålende

smerter fra nakke til 4. og 5. Fingre, og nedsat kraft i armen. Beskriver et lavt funktionsniveau i hjemmet og på arbejdet.

Ved den objektive undersøgelse, ses tegn på højresidig nakke-skulderlidelse i form af moderat bevægeindskrænkning i nakken og bløddelssmerter, men også tegn på et vist nerverodstyk (positiv Foramen kompressionstest), og moderat bevægeindskrænkning, bevægelsesmerter og nedsat kraft over højre skulder og arm.

Der er fundet rimelig overensstemmelse mellem Skadelidtes klager, subjektive smerteoplevelse og de objektive fund, der dels kan tilskrives de ved de billed-diagnostiske undersøgelser påviste forandringer i halsryggen og de påviste forandringer omkring højre skulder og brystryggen, idet forandringerne i halsryggen og højre Skulderhøjdeled må anses at være forudbestående, men ikke forud for ulykkestilfældet symptomgivende lidelser. Der ikke fundet kliniske holdepunkter for alvorlige nervelæsioner i form af Plexuslæsion eller Refleksdyshofi. De aktuelle symptomer tolkedes således som følger efter slag og forvridning af halshvirvelsøjlen og højre skulderegion, samt følger efterbrud i øverste del af brystryggens tværtappe.

Prognostisk kan man næppe på nuværende tidspunkt påregne nogen signifikant ændring i tilstanden, udover risiko for yderligere, aldersbetinget slidgigtudvikling i halsrygsøjlen og højre Skulderhøjdeled. Tilstanden skønnes derfor stationær, idet der ikke planlagt yderligere undersøgelser eller behandlinger af hverken skulder eller halsryg og de kurative behandlingsmuligheder vil jeg skønne er udtømte, idet de fortsatte behandlinger hos fysioterapeut og kiropraktiker ikke skønnes kurative. Sagen foreslås afgjort.

Med henvisning til de beskrevne symptomer og objektive fund er det min vurdering, at der foreligger et varigt skånebehov for højre skulders og nakkens vedkommende, således at hun bør undgå nakke-skulderbelastende arbejds-situationer, herunder løfte- og bæreopgaver, skubbe- og trækkeopgaver, gentagne bevægelser med overekstremiteterne, samt undgå nakke-rygbelastende stillinger og bevægelser, herunder forflytninger.

Skadelidte har været sygemeldt i flere omgange efter ulykken, og har skånefunktioner arbejdet. Har mistet lønindkomst, og har haft udgifter til kiropraktiker og Fysioterapibehandlinger.
..."

Den 15. januar 2016 indgik H[redacted] aftale med sin afdelingssygeplejerske om, at H[redacted] skulle afspadsere alle tillæg foruden aften- og nattetillæg. Ved aftale af 28. oktober 2017 med Sygehus [redacted] blev det aftalt, at H[redacted] for perioden fra den 1. november 2017 til den 28. februar 2018 skul-

le sættes ned i arbejdstid til 31,45 timer pr. uge. Efter aftalens udløb arbejdede H[REDACTED] igen på fuldtid. Den 17. november 2017 fik H[REDACTED] bevilliget en § 56-aftale for perioden fra den 27. september 2017 til den 26. september 2019 på baggrund af hendes piskesmæld. Den 28. juni 2018 blev der på ny indgået aftale om nedsat arbejdstid til 31,45 timer pr. uge gældende fra den 15. august 2018 uden fastsat afslutningstidspunkt.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved vejledende udtalelse af 21. december 2016 fastsat H[REDACTED]'s varige mén efter ulykken den 26. marts 2015 til 25 %.

Af vejledende udtalelse af 21. december 2016 fremgår blandt andet:

"...

Varigt mén

Vurdering af varigt mén

Vores lægekonsulenter med speciale i neurokirurgi og ortopædkirurgi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Grundlaget for vores vurdering:

Da der er tale om flere skader, har vi først vurderet hver enkel skade, og derefter har vi fastsat et samlet mén.

- H[REDACTED] var den 26. marts 2013 som fører af en bil impliceret i en færdselsulykke med frontalt sammenstød med en anden bil.
- I lægeambulancen samme dag klagede H[REDACTED] over smerter i nakken, højre skulder og ryghvirvelsøjlen.
- H[REDACTED] blev indbragt på [REDACTED] sygehus, hvor en CT-scanning viste brud i 2. og 5. brystvirvel.
- En MR-scanning i juni 2015 af højre skulder viste en mindre irritation af slimsækken på skuldertoppen, diskret fortykkelse af øvre skulderblads-muskels sene og slidgigt i skulderhøjdeleddet.
- Ved en MR-scanning af halsrygsøjlen i september 2015 fandt man discus-degenerative forandringer mellem 4. til 6. halshvirvel.

Da der er tale om flere skader, har vi først vurderet hver enkel skade, og derefter har vi fastsat et samlet mén.

Nakken/brystryggen

Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at H [REDACTED] aktuelt klager over daglige nakkesmerter strækkende ud i højre arm, hyppig hovedpine samt tendens til svimmelhed og kvalme.

Vi har endvidere lagt vægt på, at der objektivt er konstateret nedsat bevægelighed i nakken samt ømhed af muskulaturen i brystryggen opadtil.

Vi har fastsat det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabel:

Efter tabellens punkt. B.1.1.1 vurderes lette, daglige nakkesmerter uden eller med let bevægeindskrænkning, til 5 procent.

Efter tabellens punkt B.1.2.1 vurderes følger efter forvridninger, diskusprolaps og brud med lette, daglige rygsmerter til 5 procent.

Vi har i samråd med vores lægekonsulent vurderet, at H [REDACTED] aktuelle gener i nakke og brystryg svarer til ovenstående tabelpunkter og dermed til et varigt mén på 10 procent.

Højre skulder

Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at H [REDACTED] aktuelt klager over betydelige smerter i højre skulder.

Vi har lagt vægt på, at der objektivt er konstateret indskrænket bevægelighed i skulderen med en aktiv fremad-opadføring på 50 grader og en aktiv udad-opadføring på 30 grader, samt noget bedre passiv bevægelighed og intet muskelsvind.

Vi har fastsat det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabel:

Efter tabellens punkt D.1.5.3 vurderes skulder, med daglige belastningsudløste smerter og middelsvært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 90 grader, til 10 procent.

Efter tabellens punkt. D. 1.5.4 vurderes skulder, med daglige belastningsudløste smerter og svært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 45 grader samt objektivt muskelsvind, til 25 procent.

Vi har i samråd med vores lægekonsulent vurderet, at H [REDACTED] aktuelle gener i højre skulder svarer til et varigt mén på et niveau, der ligger imellem de to ovenstående tabelpunkter, idet der svært nedsat bevægelighed men intet muskelsvind i skulderen.

Vi vurderer derfor, at det varige mén i højre skulder skønsmæssigt udgør 18 procent.

Samlet mén

Vi vurderer, at der er tale om symptomoverlap mellem de skaderelaterede gener. Vi har derfor fastsat det varige mén på baggrund af en skønsmæssig vurdering af det samlede funktionstab.

Vi vurderer, at H[REDACTED]s samlede funktionstab svarer til et varigt mén på skønsmæssigt 25 procent.

Vi vurderer derfor, at ulykken den 26. marts 2015 har medført et varigt mén på 25 procent.

..."

Sagen blev herefter igen indleveret til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, således at både varigt mén og erhvervsevnetab kunne vurderes.

Ved vejledende udtalelse af 8. oktober 2018 fastsatte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring H[REDACTED] varige mén til 15 % og erhvervsevnetabet til mindre end 15 %. Af udtalelsen fremgår blandt andet:

"...

Erhvervsevnetab

Vurdering af erhvervsevnetabet

Erhvervsevnetabet er mindre end 15 procent

Grundlaget for vores vurdering af erhvervsevnen:

- H[REDACTED] blev uddannet som sygeplejerske i 1992, og blev siden videreuddannet til anæstesisygeplejerske.
- H[REDACTED] var på tidspunktet for skadens indtræden ansat som anæstesisygeplejerske hos [REDACTED] Sygehus, hvor hun har været ansat siden 1. marts 2015 på fuld tid. Hun er aktuelt stadig ansat hos [REDACTED] Sygehus i samme stilling.
- Hun blev umiddelbart efter aktuelle skade sygemeldt i 3 uger.
- Det fremgår af omsorgssamtalen fra juni 2017, at H[REDACTED] i perioden maj 2016 - juni 2017 havde haft 43 sygedage på grund af gener fra nakken.
- H[REDACTED] fik den 17. november 2017 bevilliget en § 56-aftale for perioden 27. september 2017 - 26. september 2019 med piskesmæld gener.
- Det fremgår af omsorgssamtalen fra april 2018, at H[REDACTED] i perioden oktober 2017 - marts 2018 var gået ned i tid til 31,45 timer/uge, men at hun stadig havde sygedage med nakkesmerter og hovedpine.
- Det fremgår af sygedagslisten for perioden 1. juni 2017 - 30. juni 2018, at H[REDACTED] har været syg med andet end hendes § 56.

- H[REDACTED] gik den 15. august 2018 permanent ned i tid til 31,45 timer/uge.

Vi har ved vores vurdering af et eventuelt erhvervsevnetab lagt vægt på, at H[REDACTED] efter skaden var sygemeldt i en kortere periode, men vendte tilbage og arbejdede på fuld tid i samme stilling. Vi har noteret os, at der var aftalt skånehensyn.

Vi vurderer, at H[REDACTED] forud for aktuelle skade var i besiddelse af en fuld erhvervsevne.

Vi har lagt vægt på, at H[REDACTED] i en periode fra 2015 – 2016 har formået at arbejde på fuld tid og i samme stilling som før skaden.

H[REDACTED] fik fra september 2017 til september 2019 bevilliget en § 56-aftale vedrørende piskesmæld.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af sagens akter, at H[REDACTED] i perioden fra juni 2017 til juni 2018, har været sygemeldt med andet end gener i relation til hendes § 56.

Vi har derudover noteret os, at H[REDACTED] er gået ned i tid til 31,45 timer/uge fra august 2018, og at der heraf vil være en mindre lønnedgang.

Det er vores vurdering, at generne i relation til aktuelle skade ikke i sig selv ud fra sagens samlede oplysning er årsag til, at H[REDACTED] nu er gået fast ned i tid.

Den time og lønnedgang som aktuelt ses, vurderes ikke alene at være grundet generne i relation til aktuelle skade. Det er vores vurdering, at hun med generne i relation til aktuelle skade burde kunne opretholde en årlig indtjening på nogenlunde samme niveau, som hvis skaden ikke var sket.

Når dette sammenholdes med, at de seneste sygedage hun ud fra sagens oplysninger har haft, inden hun fast gik ned i tid, er uden relation til generne efter aktuelle skade, og at hun med generne har kunne arbejde en længere periode på fuld tid, er det vores vurdering, at der ikke på det nu foreliggende grundlag er dokumenteret eller sandsynliggjort et tab af erhvervsevne på 15 procent eller derover, alene grundet generne efter aktuelle skade.

I forlængelse heraf vurderer vi, at skaden den 26. marts 2015 har medført et erhvervsevnetab på skønsmæssigt mindre end 15 procent.

..."

Den 18. oktober 2018 anmodede Megasikring på vegne af H[REDACTED] om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring genvurderede sagen.

Den 6. december 2018 fastholdt Arbejdsmarkedets Erhvervssikring deres tidligere udtalelse. Af udtalelsen fremgår blandt andet:

" ...

Varigt mén

Det varige mén er fortsat 15 procent

Vi har noteret os jeres bemærkninger om, at selvom der er bedre bevægelighed i højre skulder, at så har H[REDACTED] alligevel forstyrrende nattesøvn, og at der efter undersøgelsen var en dårligere bevægelighed i højre skulder.

Dette ændrer imidlertid ikke vores vurdering.

Erhvervsevnetab

Erhvervsevnetabet er fortsat mindre end 15 procent

Vi har gennemgået sagen på ny ned jeres bemærkninger og de erhvervsmæssige og økonomiske oplysninger i sagen.

Det skal bemærkes, at det fortsat er vores vurdering, at H[REDACTED] i perioder har været sygemeldt med andet end de skaderelaterede gener. Det skal her nævnes, at hun i maj 2016 var sygemeldt i cirka en måned, fordi hun havde en brækket finger efter at været blevet ramt af en hest.

Det fremgår af sagens oplysninger, at H[REDACTED] var udsat for endnu et uheld den 14. februar 2017, hvor vi tidligere har vurderet forværring af nakkegener til mindre end 5 procent. Det fremgår således af journal fra egen læge, at H[REDACTED] den 6. marts 2017 var nødt til at gå hjem grundet hendes nytilkomne gener.

Det fremgår ligeledes af sygedagslisten for perioden 1. juni 2017 - 30. juni 2018, at H[REDACTED] har haft flere syge, som ikke omhandler hendes § 56-aftale (22 dage), end hun har haft sygedage som omhandler hendes § 56-aftale (4 dag).

Vi har lagt vægt på, at H[REDACTED] i periode på to år efter den anmeldte hændelse, har kunne arbejde på fuldtid, og at hun først i oktober 2017 går på nedsat tid. Vi har i den forbindelse særligt lagt vægt på, at det fremgår af speciallægeerklæringen af 5. marts 2018, hvor det er noteret, at hun ikke med de an-

meldte gener fra hændelsen den 26. marts 2015 havde overvejet at gå ned i tid. Den nedsatte tid er sket på grund af den forværring hun fik ved hændelsen den 14. februar 2017.

Det fremgår ikke af sagens oplysninger, at der er nogen aftale med arbejdsgiver omkring skånehensyn af lønmæssig betydning.

Der er ligeledes ikke på sagen dokumenteret eller sandsynliggjort, at de beskrevne tillæg, ikke gives på baggrund af den anmeldte hændelse samt generne herefter.

Vi har ligeledes noteret os, at der sker jobskifte i tæt tilknytning til den anmeldte hændelse, og en eventuelt ændring i lønindtægten grundet dette, som også kan have haft betydning for den ændrede lønindtægt.

Det ses derfor ikke dokumenteret, at den manglende indtægt ved tillæg kan relateres til den anmeldte hændelse.

Det er herefter fortsat vores vurdering, at der ikke er dokumenteret eller sandsynliggjort et tab af erhvervsevnen på 15 procent eller derover, grundet den anmeldte hændelse.

Vi fastholder derfor vores udtalelse af 8. oktober 2018.

..."

Der har under sagen været fremlagt omfattende lægejournaler vedrørende H [REDACTED]. Af de fremlagte lægejournaler fremgår af relevans for denne sag, at H [REDACTED], foruden færdselsulykken den 26. marts 2015, også har været udsat for et færdselsuheld den 26. november 2015, en brækket finger den 30. april 2016 og et hundeoverfald den 14. februar 2017.

Det fremgår af overlæge og speciallæge i ortopædkirurgi, [REDACTED]s speciallægeerklæring af 28. april 2016 vedrørende H [REDACTED], at ulykken den 26. november 2017 ikke påvirkede H [REDACTED] tilstand yderligere.

Efter hundeoverfaldet den 14. februar 2017 udarbejdede overlæge og speciallæge i Almen kirurgi og Ortopædisk kirurgi, [REDACTED] en speciallægeerklæring af den 5. marts 2018. Af speciallægeerklæringen fremgår blandt andet:

"...

Patienten klager over kraftige hovedpinegener. Havde som mén efter tidligere trafikulykke højresidig hovedpine, strålende ud i højre re.

Hovedpinen er efter aktuelle ulykke ligeledes i venstre side og stråler nu også ud i venstre øje.

Patienten har konstant et vist niveau af hovedpine, men der er daglige forværringer af denne.

Hun fortæller at hvis hun drejer hovedet hurtigt og skal kigge bagud får hun straks forværring af hovedpinen. Endvidere hvis der bliver trukket i hendes arme. Patienten har hund og lufter altid denne uden snor da trækket fra hundesnoren udløser forværring af hovedpinen. Kan ikke løbe da slagene op i gennem kroppen forværrer hovedpinen.

Patienten har erfaring for at hvis hun udsættes for en objektiv undersøgelse hos en læge eller anden behandling vil hovedpinen være voldsomt værre dagen efter.

Er nødsaget til at sidde således at hun ikke skal dreje hovedet fx i forbindelse med undervisningssituationer eller hvis hun ser fjernsyn.

Endvidere hvis hun bærer noget tungt for skulderen fx et tungt blyforklæde til beskyttelse for røntgenstråler eller hvis hun skal løfte og hjælpe med at forflytte en patient i forbindelse med sit arbejde udløses der ligeledes forværring i hovedpinegenerne.

...

Hun har samme arbejdsplads som anæstesisygeplejerske som inden ulykken.

Arbejdede fuldtid indtil oktober 2017, men har siden da været nødt til at gå på nedsat tid, 30 timer. Har endvidere en nedsat mængde nattevagter og har fået øget hjælp i forbindelse med forflytninger af patienter samt fået bevilliget et letvægtsrøntgenforklæde som hun af og til skal bruge i forbindelse med sit arbejde.

Fortæller at de gener hun havde efter trafikulykken ikke udløste overvejelser om at hun skulle arbejde på nedsat tid. Mener at den store forskel er at hun da kunne aflaste højre side med sin venstre arm fx i forbindelse med optræk af medicin i injektionssprøjter.

Patienten har i sin fritid arbejdet med hesteopdræt. Havde inden aktuelle ulykke 10 heste om hun nu har måttet reducere til 8. Er dog nødt til at have meget hjælp både til opdræt af hestene samt staldarbejde og lign.

..."

Ulykken den 14. februar 2017 var til vurdering hos Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring, og ved vejledende udtalelse af 15. oktober 2018 fastsatte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at H[redacted]s varige mén efter ulykken den 14. februar 2017 var under 5 %.

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelse af 15. oktober 2018 fremgår blandt andet:

"...

Varigt mén

Andre relevante sager

Vi har den 21. december 2016 og senest den 8. oktober 2018 vurderet følgerne efter ulykken den 26. marts 2015 til et varigt mén på 15 procent med gener fra nakke og højre skulder.

Vurdering af varigt mén

Vores lægekonsulenter med speciale i neurokirurgi og ortopædkirurgi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Grundlaget for vores vurdering:

- H[REDACTED] blev den 14. februar 2017 overfaldet af en stor hund, hvorefter hun væltede og slog højre side af kroppen.
- Hun var ved egen læge dagen efter, hvor hun klagede over nakkesmerter. Ved den objektive undersøgelse blev der påvist blåt mærke svarende til højre albue og højre hofte.
- H[REDACTED] klagede over smerter fra venstre skulder ved speciallægeerklæringen den 5. marts 2018.
- H[REDACTED] har forudbestående gener fra højre skulder og nakke efter en ulykke i marts 2015.

Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at H[REDACTED] aktuelt klager over forværring af nakkesmerter og smerter fra højre skulder.

Vi vurderer imidlertid, at der ikke er årsagssammenhæng mellem H[REDACTED]'s aktuelle gener fra nakke og højre skulder.

Vi har lagt vægt på, at det fremgår af sagens akter, at H[REDACTED] har betydeligt forudbestående gener fra nakke og højre skulder.

Når der er tale om en ulykkesforsikring, bliver der ved vurderingen af det varige mén ikke kompenseret for forværring eller gener, der skyldes forudbestående helbredsmæssige forhold.

Det er vores vurdering, at forværringen ikke kan begrundes med et selvstændigt varigt mén på 5 procent eller derover, svarende til nakken og højre skulder.

På ovenstående baggrund vurderer vi, at H [REDACTED] aktuelle gener fra nakke og højre skulder med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold, end den anmeldte hændelse.

I overensstemmelse hermed, vurderer vi, at hændelsen den 14. februar 2017 ikke har medført et varigt mén på 5 procent eller derover.

...”

Der har under sagen været fremlagt H [REDACTED]s personlige skatteoplysninger for årene 2012-2019. Af de fremlagte skatteoplysninger fremgår blandt andet, at H [REDACTED] har haft følgende skattepligtig indkomst for årene 2012-2019:

- Skattepligtig indkomst for 2011: 431.388 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2012: 433.672 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2013: 492.776 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2014: 466.704 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2015: 414.900 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2016: 417.363 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2017: 410.257 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2018: 390.890 kr.
- Skattepligtig indkomst for 2019: 370.345 kr.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af H [REDACTED] og K [REDACTED].

H [REDACTED] har forklaret, at hun blev uddannet sygeplejerske i 1992. Hun er også uddannet sygeplejerske i Tyskland, men blev nødt til at tage sygeplejerskeuddannelsen i Danmark, da den tyske ikke kunne bruges til arbejde i Danmark. Hun blev anæstesisygeplejerske i 2009/2010. I marts 2015 skiftede hun job fra [REDACTED] Sygehus til [REDACTED] Sygehus. Hun valgte at skifte arbejdsplads, da arbejdstiderne var bedre i [REDACTED]. I [REDACTED] havde hun ofte vagter på over 12 timer, hvilket gjorde det svært for hende også at passe sine heste.

Hun nåede at arbejde nogle dage på [REDACTED] Sygehus, inden hun var involveret i færdselsuheldet den 26. marts 2015. Hun havde haft orlov fra den 14. marts 2015, fordi hendes far var død. Planen var, at hun skulle tilbage på arbejde den 28. marts 2015, hvilket hun dog ikke nåede grundet ulykken.

Arbejdsopgaverne i [redacted] og [redacted] var stort set de samme. Der er nogle specialområder i [redacted], som [redacted] ikke har. I [redacted] var hun tillidsrepræsentant, hvilket hun ikke kunne blive i [redacted], da en tillidsrepræsentantstilling kræver minimum 6 måneders ansættelse. Lønnen var stort set den samme foruden tillidsrepræsentanttillægget.

Da hun blev ansat ved [redacted] Sygehus, havde hun ingen fysiske skader, som fyldte i hendes hverdag og arbejdsliv. Hun havde tidligere haft et brud på brystryggen grundet en hesteulykke.

Den 26. marts 2015 kom hun kørende med ca. 80 km/t på en landevej. Hun kørte i en sort Mazda. Ved en sidevej holdt en blå varevogn, som holdt stille. Hun havde derfor indtrykket af, at føreren i varevognen havde set hende. Da hun var næsten oppe ved varevognen, begyndte den at trille ud foran hende, og hun var nødsaget til at foretage en undvigemanøvre. Selvom hun forsøgte at undvige, ramte hun varevognen og blev kastet ned i vejgrøften. Airbaggen blev udløst ved sammenstødet med varevognen. Da bilen ramte grøften var der ikke mere i luft i airbaggen, og hun slog hovedet ned i rattet.

Hun husker ikke, at hun ramte varevognen, men hun ved, at hun ramte den. Hun kan huske lugten af krudt, og at bilen fløj ned i grøften. Da bilen lå stille, skyndte hun sig ud, da hun var bange for, at bilen ville bryde i brand. Da hun kom ud af bilen, havde hun svært ved at trække vejret og var meget chokeret. Ca. 6-12 timer efter ulykken fik hun voldsomt ondt i nakke, skuldre og brystkasse. Hun var meget dårlig og havde kvalme.

Efter ulykken var hun sygemeldt i nogle uger, inden hun igen mødte ind på arbejde. Da hun genoptog sit arbejde, havde hun svært ved at se på tre skærme i forbindelse med fx en operation. Hun oplevede ofte, at hun fik migræne og kvalme, når hun kiggede på skærmene. Hun havde også svært ved at hænge drop på dropstativer, da hendes arm ikke kunne løftes så højt. Det endte med, at hun blev taget ud af operationsstuerne, fordi hun ikke kunne holde til arbejdet.

Hun blev i stedet indsat i præambulatoriet, hvor arbejdet var lettere for hende. Hun fik også portørerne til at foretage alle tunge løft. Efter 6 måneders ansættelse fik hun stillingen som tillidsrepræsentant, hvor hun én dag om ugen skulle lave arbejde i forbindelse med denne stilling. Arbejdet indebar meget papirarbejde og ingen patientkontakt.

Foreholdt ekstrakten side 559, individuel aftale mellem medarbejder og leder, har hun forklaret, at aftalen blev indgået, fordi hun ikke kunne holde til at arbejde fuldtid efter ulykken. Før aftalen blev indgået, fik hun alt tillæg og overarbejde udbetalt, hvilket blev ændret med aftalen, idet hun herefter skulle af-

spadsere så meget som muligt. Det var kun aften- og nattillæg, hun ikke kunne afspadsere. Hun brugte også nogle af sine feriedage på at holde fri fra arbejde.

Hun var udsat for endnu en færdselsulykke i Tyskland. Ulykken skete ved, at hun kom kørende med ca. 100 km/t, da hun pludseligt så en bil, der holdt stille i motorvejens inderste spor. Hun kunne ikke nå at bremse, og tog derfor en bevidst beslutning om at køre direkte ind i den holdende bil. De var 4 personer i hendes bil. Én person skulle indlægges og opereres, mens hun selv og de to andre blev udskrevet samme dag.

Efter ulykken i Tyskland oplevede hun ikke, at hun fik flere gener. Hun var kun sygemeldt en enkelt dag efter ulykken, fordi hun skulle have en tid ved sin egen læge.

Foruden ulykken i Tyskland har hun også haft en ulykke med en hest, hvor hun brækkede venstre hånds lillefinger. Hun fik gips på hele underarmen og op til albuen. Hun kunne derfor ikke arbejde i ca. en måned. Hun var på arbejde enkelte dage, men ellers ikke.

Herudover er hun også kommet til skade, da hun blev overfaldet af sin nabos schæferhund. Hunden kom løbende mod hende og sprang med poterne op på hendes brystkasse, så hun væltede bagover. Da hunden stod ovenpå hende, tænkte hun, at den ville bide hende. Hendes nabo kom hurtigt kørende i sin bil og kastede en hegnsplank i hovedet på hunden, så den ikke bed hende. Hunden blev senere aflivet grundet et nyt overfald. Ved faldet slog hun højre side af kroppen. Hun fik blå mærker på albue og hofte. Hun ved ikke, om hun faldt skævt ned på asfalten. Hun fik betalt to sygedage af hundens ansvarsforsikring.

Efter hundeoverfaldet var hun meget rasende, fordi hendes gener blev værre. Det blev sværere for hende at bruge venstre hånd, da hun ikke længere kunne kompensere med højre hånd. Hendes hovedpine blev for en periode værre, men gik derefter tilbage til, hvordan det havde været inden hundeoverfaldet. Forinden hundeoverfaldet havde hun ofte sygedage i de perioder, hvor hun ikke havde aftaler omkring nedsat arbejdstid.

Foreholdt ekstrakten side 1163, sygedagsliste, har hun forklaret, at denne sygdomsperiode også var knyttet til hundeoverfaldet. Hundeoverfaldet var en væsentlig grund til sygefraværet i perioden. Hendes fravær i september skyldtes alene en knæoperation.

Foreholdt ekstrakten side 1268, uddrag af speciallægeerklæring af 5. marts 2018, har hun forklaret, at denne lægerklæring knytter sig til hundeoverfaldet. Hun husker ikke præcist hendes svar i forbindelse med lægens spørgsmål, men hun vil formode, at hun har svaret, at hun ikke havde søgt om nedsat arbejdstid in-

den hundeoverfaldet. Hun var i gang med afspadseringsaftalen på dette tidspunkt, hvorefter aftalen om nedsat arbejdstid kom i stand. Årsagen til, at hun fik nedsat arbejdstid, var, at hun havde perioder med mange sygemeldinger. Det hjalp hende meget at være på nedsat arbejdstid, idet hun herved kunne reducere smerterne markant. Hun tror, at færdselsulykken i marts 2015 har givet hende de største skader.

Foreholdt ekstrakten side 1112, omsorgssamtale, har hun forklaret, at baggrunden for omsorgssamtalen var hendes mange sygedage. Hun havde et mønster i sine sygemeldinger, idet hun havde mange enkelte sygedage og ofte grundet hovedpine. Omsorgssamtalen drejede sig primært om, hvad der skulle til, for at hun kunne møde stabilt op på arbejde uden for mange sygedage. Der blev ikke drøftet opsigelse ved omsorgssamtalen. Næste trin var dog indkaldelse til et møde omkring opsigelse.

Hendes indkomst er faldet som følge af hendes skader efter færdselsulykken i marts 2015. Hvis ikke hun havde generne fra ulykken, ville hun næsten kunne tjene mere, end hun har gjort tidligere, da hun grundet manglen på sygeplejerske ville kunne få en masse ekstravagter.

Hun har tidligere haft sager ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. De tidligere sager har vedrørt et patientoverfald, hvor hun modtog erstatning og en vridskade i ryggen, hvor hun fik noget kiropraktik.

Foreholdt ekstrakten side 60, uddrag af lægejournal, har hun forklaret, at hun har døjet med balanceproblemer i forbindelse med ridning. Der var ikke tale om egentlige gener, men en følelse af at sidde skævt på hesten.

Foreholdt ekstrakten side 147, uddrag af lægejournal, har hun forklaret, at hun ikke ved, hvad der menes med "markante nakkesmerter", da hun ikke tidligere har haft nakkesmerter.

Foreholdt ekstrakten side 83, uddrag af lægejournal, har hun forklaret, at hun fik kvalme og fik meget kvalmemedicin. Hun kastede ikke op.

Foreholdt ekstrakten side 563, uddrag af speciallægeerklæring af 28. april 2016, har hun forklaret, at det er korrekt, at hun har sagt til lægen, at hun ikke kunne ride mere.

Foreholdt ekstrakten side 541, uddrag af journalblad, har hun forklaret, at hun stadig kan skridte på hesten, men ikke kan ride trav og galop mere.

Foreholdt ekstrakten side 1268, uddrag af speciallægeerklæring af 5. marts 2018, har hun forklaret, at hun allerede ved hundeoverfaldet havde reduceret sit he-

stehold med to heste. Hun havde overvejelser omkring yderligere reduktion af hestehold inden hundeoverfaldet. Hun har ikke gjort indsigelser mod det, der står skrevet i lægeerklæringen. Hun havde gener inden hundeoverfaldet, men generne blev værre i en periode efter hundeoverfaldet. Hun har stort set haft ondt hver dag siden færdselsulykken i marts 2015. Det må være hendes gener på det pågældende tidspunkt, der står beskrevet i lægeerklæringen.

Hendes hestevirksomhed er helt nedlagt i dag. Hun har ikke fået føl i flere år, og hun sælger ud af sine heste.

K[redacted] har forklaret, at hun er afdelingssygeplejerske på [redacted] Ønder[redacted] Sygehus.

Efter H[redacted] færdselsuheld i marts 2015 var H[redacted] sygemeldt i en periode. Efter sygemeldingen forsøgte H[redacted] at komme tilbage på arbejde, men efter nogle dages opstart blev H[redacted] igen sygemeldt, fordi hun ikke kunne klare arbejdet på samme niveau som før ulykken. H[redacted] havde det ikke godt, da hun kom tilbage på arbejde. H[redacted] blev i starten indsat på de "lette stuer", hvor der ikke er så mange tunge løft. H[redacted] gener bestod i nakke- og skuldersmerter, hovedpine, migræneanfald og spændinger.

På hendes afdeling er der almindelig dagdrift fra ca. kl. 08.00 og frem til kl. 15.00-16.00. I dagtimerne foretages både planlagte operationer og håndtering af akutte situationer. Arbejdet på afdelingen består blandt andet i at bedøve og transportere patienter rundt på sygehuset. I vagttimerne har de ansatte samme opgaver og funktioner som i dagtimerne, men der er ingen planlagte operationer.

Det fysiske arbejde på afdelingen består i at flytte rundt på og transportere patienter. Portørerne kan bruges til de meget tunge løft, men sygeplejerskerne foretager ofte selv løftene. I forbindelse med blokader er der også fysisk arbejde.

I løbet af 2015/2016 havde de håbet på, at H[redacted] tilstand blev bedre, så H[redacted] sygefravær kunne nedsættes. I starten blev der ikke lavet nogle særlige tiltag for H[redacted]. H[redacted] forsøgte at kæmpe sig igennem arbejdet på fuldtid, men i løbet af juni 2015 havde H[redacted] igen en sygeperiode. Efter denne periode fortsatte sygefraværet med drypvise sygedage på op til 5 dages varighed. Årsagen til H[redacted]s sygefravær var symptomerne efter ulykken i marts 2015.

Det registreres ikke som sygefravær, hvis en medarbejder møder op på arbejde og senere på dagen må gå hjem grundet sygdom. Der var dage, hvor H[redacted] mødte op på arbejde, men senere måtte gå hjem grundet smerter.

Foreholdt ekstrakten side 559, individuel aftale mellem medarbejder og leder, har hun forklaret, at denne aftale blev lavet i begyndelsen af 2016, idet hun modtog oplysninger fra sygehusets HR-afdeling om, at der skulle skabes flere ressourcer i afdelingen. Med aftalen forsøgte hun at imødekomme H■■■■s behov så vidt muligt. På den ene side stod hensynet til afdelingens forsvarlige drift og på den anden side stod hensynet til H■■■■s helbred. Aftalen var, at H■■■■ skulle afspadsere så meget som muligt. I det omfang driften tillod det, var det aftalen, at H■■■■ skulle afspadsere maksimalt. Hun tror også, at H■■■■ tog nogle fridage for at holde fri fra arbejde. Aftalen gav H■■■■ mulighed for at afspadsere i videre omgang end afdelingens øvrige ansatte.

H■■■■ er generelt god til at få afspadseret så meget som muligt. Planen med afspadseringsaftalen var, at H■■■■ skulle forsøges fritaget for at møde ind på arbejde flere dage i streg. H■■■■ er den eneste på afdelingen, der har en sådan aftale. Aftalen er stadig gældende den dag i dag. Foruden afspadseringsaftalen blev der også indkøbt et lettere røntgenforklæde til H■■■■, ligesom det blev aftalt med portørerne, at de skulle foretage de tunge løft for H■■■■.

Foreholdt ekstrakten side 1112, omsorgssamtale, har hun forklaret, at H■■■■ også var udsat for et uheld med en hest. Efter uheldet vurderede H■■■■s egen læge, at H■■■■ ikke var i stand til at møde op på arbejde, idet hun bar en slynge. Hun ved ikke, om hundeepisoden også havde en betydning for H■■■■s sygefravær. Det er svært for hende at svare på hvilken skadesepisode, der har fyldt mest i forhold til H■■■■s sygefravær. H■■■■ var på kort tid udsat for flere uheld.

Foreholdt ekstrakten side 605, aftale om arbejdstidsnedsættelse, har hun forklaret, at der blev indgået en tidsbegrænset aftale om, at H■■■■ skulle sættes ned i arbejdstid til 31,45 timer pr. uge. Det svarede til en nedsættelse på ca. én arbejdsdag om ugen. Baggrunden, for at aftalen blev indgået, var at mindske H■■■■s sygefravær, idet H■■■■ fortsat var meget plaget af nakke- og skuldersmerter, hovedpine og lysskyhed. Hun husker ikke, om det var hende eller H■■■■, der satte aftalen i stand, men hun mener, at H■■■■ efterspurgte nedsat arbejdstid. Hun kunne ikke tilbyde H■■■■ permanent nedsat arbejdstid, da der var mangel på sygeplejersker.

Hun husker ikke, om H■■■■ var på arbejde i 4 sammenhængende dage. De forsøgte at tilrettelægge ugen således, at H■■■■ havde fridage ind i mellem for at undgå for mange sammenhængende arbejdsdage. Da aftalen udløb, startede H■■■■ fuldtidsarbejde igen. Herefter steg H■■■■s sygefravær. I løbet af efteråret 2017 blev der også søgt en § 56 til H■■■■. Det var de samme helbredsmæssige forhold, som gjorde sig gældende ved ansøgningen om § 56.

I april 2017 blev der indgået en aftale om, at H■■■■s arbejdstid skulle nedsættes permanent, da H■■■■s helbredsmæssige forhold ikke kunne holde til et fuldtids-

arbejde. Denne aftale er stadig gældende i dag. H■■■■ har stadig gener i dag, men hun fornemmer, at hyppigheden af smerterne er mindre. Hun var godt klar over, at H■■■■ også var udsat for et færdselsuheld i Tyskland.

Parternes synspunkter

H■■■■ har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Til støtte for de nedlagte påstande, gøres følgende anbringender gældende:

- at sagsøgeren forud for ulykken af 26. marts 2015 havde en fuld erhvervsevne, jf. AES' vejledende udtalelse af 8. oktober 2018, sagens bilag 10, side 4, 4. afsnit regnet fra bunden, og sagens omstændigheder i øvrigt,
- at sagsøgeren den 26. marts 2015 var involveret i en alvorlig ulykke, der medførte betydelig personskade og et varigt mén på mellem 15 og 25 % afhængig af, hvorledes funktionaliteten er af sagsøgerens skulder på dagen for undersøgelse,
- at de ved ulykken indtrufne skader i nakke og ud i højre skulder er med til at påvirke sagsøgerens virke som sygeplejerske, der er kendetegnet ved løft og akavede stillinger,
- at sagsøgerens øvrige skader (hundeeoverfald, menisk skade og brækket finger mv.) ikke varigt har påvirket sagsøgerens evne til at tjene penge ved eget arbejde (indtjeningsevne),
- at sagsøgerens indtjeningsevne derimod er blevet påvirket af ulykken af 26. marts 2015, både midlertidigt og varigt,
- at sagsøgeren således har haft færre og kortere vagter end før ulykken og har afspadseret sine tillæg i det omfang, det var muligt, altså holdt fri,
- at sagsøgeren ad flere omgange er gået ned i ugentlig arbejdstid og senest permanent fra 37 til 31,45 timer ugentligt,
- at sagsøgeren således, jf. de skattemæssige indkomstopgørelser, har haft en indtægtsnedgang efter skaden på mindst 20 %,
- at bilag 10, AES' vejledende udtalelse er behæftet med væsentlige fejl,

- at det således i bilag 10 fejlagtigt på side 4, 5. afsnit regnet fra bunden, er anført *"at skadelidte efter skaden var sygemeldt i en kortere periode, men vendte tilbage og arbejdede på fuld tid i samme stilling."*,
- at dette ikke er korrekt, idet sagsøgeren derimod havde et højere sygefravær samt at sagsøgeren gik ned i arbejdstid ved at afspadsere sine tillæg,
- at sagsøgerens opgaver blev ændret/lempede,
- at AES videre anfører, at sagsøgeren *"i perioden fra juni 2017 til juni 2018 har været sygemeldt med andet end gener i relation til hendes § 56"*,
- at dette isoleret set er betragtet korrekt, men den meniskskade og den fingerskade er årsag til sygemeldinger ikke varigt har påvirket sagsøgerens indtjeningsevne,
- at det således videre af AES anføres i 3. og 4. afsnit på side 5 i bilag 10, at det er AES' *"vurdering, at generne i relation til aktuelle skade ikke i sig selv ud fra sagens samlede oplysninger er årsag til, at H[REDACTED] nu er gået fast ned i tid."*, og videre
- at *"Den time og lønnedgang som aktuelt ses, vurderes ikke alene at være grundet generne i relation til aktuelle skade."*,
- at det ikke fremgår, hvilke betragtninger, der ligger bag disse ikke nærmere begrundede udsagn,
- at det derimod fremgår af korrespondancen mellem sagsøgeren og sagsøgerens arbejdsgiver samt sagen omstændigheder i øvrigt, at det er ulykken af 26. marts 2015, der er den primære årsag til sagsøgerens fravær og sagsøgerens manglende evne til at kunne arbejde på normale vilkår i en 37 timers stilling,
- at sagsøgeren, beregnet på baggrund af aktuelle tal, har et erhvervsevnetab i størrelsesordenen godt 25 %, idet sagsøgeren, jf. beregningen i stævningen i de 12 måneder forud for ulykken, tjente kr. 462.000,00, hvilket opreguleret til 2019-tal, giver en årsløn på kr. 508.500,00, hvilket skal sammenholdes med,
- at sagsøgeren i 2019 havde en skattepligtig indkomst på kr. 370.345,00, svarende til et erhvervsevnetab på 27 %, nedrundet til 25 %,
- at den af AES foretagne erhvervsevnetabsvurdering således er fejlbehæftet og bør tilsidesættes, og i stedet for bør der fastsættes et erhvervsevnetab

svarende til den indvirkning, som ulykken af 26. marts 2015 antages at have haft på sagsøgerens indtjeningsevne,

- at det i relation til tabt arbejdsfortjeneste skal dette ydes frem til, at den skadelidte har genoptaget arbejdet i væsentligt samme omfang som tidligere,
 - at det således gøres gældende, at sagsøgeren ikke har genoptaget arbejdet i samme omfang som tidligere, hvorfor der skal beregnes tabt arbejdsfortjeneste frem til det tidspunkt, hvor erhvervsevnetabet gøres op, og
 - at der således skal betales tabt arbejdsfortjeneste i den i stævningen opgjorte periode, altså frem til oktober måned 2018.
- ..."

Forsikring har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Det bestrides, at sagsøger som følge af påvirkninger, hun var udsat for i forbindelse med færdselsuheldet den 26. marts 2015, har udviklet varige erhvervshæmmende gener af et omfang, der berettiger til erhvervsevnetabserstatning.

Det fremgår, at hun i kortere perioder efter uheldet var sygemeldt, men ellers har hun genoptaget sit arbejde.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der afgav udtalelse efter erstatningsansvarslovens § 10, har vurderet, at de af sagsøgers gener, der måtte kunne henføres til påvirkninger i forbindelse med færdselsuheldet, ikke har et omfang, der berettiger til et erhvervsevnetab, jf. erstatningsansvarslovens § 5, stk. 3, 2. pkt.

Den undersøgende speciallæge angiver i erklæring af 28. april 2016 (bilag 3), at han finder "rimelig overensstemmelse" mellem klagers subjektive smerteanivelser og de objektive fund, men nævner, at disse til dels kan tilskrives de ved billeddiagnostiske undersøgelser påviste (degenerative) forandringer i halsryggen og omkring højre skulder og brystryggen. Sådanne degenerative forandringer beskrives som forudbestående og er led i en almindelig aldringsproces. Der er konstateret ret massiv slitage i AC-leddet (bilag 16, s. 58).

Sagsøger har tidligere været plaget af inflammatorisk betingede ankelgener (bilag 16, s. 8-9) med senere journalnotater, hvortil bemærkes, at disse gener ikke ses at have været omtalt i forbindelse med speciallægeundersøgelsen.

Hun har videre været udsat for uheld i november 2015 (bilag 16, s. 61) og en knæskade efter snublen i april 2017 (bilag 16, s. 90). Videre konstateres 1. august 2017 en rygfraktur af ældre dato.

Hertil kommer forværring efter hundeulykke den 14. februar 2017 samt smerterforværring i forbindelse med ridning, jf. journalnotat af 14. januar 2019 (bilag 16, s. 131ff.).

Der er således ikke holdepunkter for at fastslå, at det forhold, at sagsøger pr. 15. august 2018 eller 3 ½ år efter det i sagen omhandlede uheld vælger at gå ned i tid, kan henføres til uhedsrelaterede gener.

Der ses ikke at være dokumentation for, at sagsøger som følge af påvirkninger i forbindelse med uheldet den 26. marts 2015 er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, idet hun oppebar fuld løn, frem til hun genoptog arbejdet. Det gøres gældende, at erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kun ydes, indtil sagsøger kan begynde at arbejde igen, jf. erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, 1. pkt. Sagsøger begyndte at arbejde i væsentligt samme omfang som før ulykken den 15. juni 2015.

Sagsøgers sygefravær efter ulykken fremgår af bilag 35, side 10, 14, 17 og 25. Det fremgår heraf, at sagsøger var syg fra den 30. marts 2015 til den 14. april 2015. Sagsøger genoptog herefter arbejdet, men havde igen sygefravær i perioden 4. maj 2015 - 14. juni 2015. Efter den 15. juni 2015 genoptog sagsøger atter arbejdet på fuld tid uden sygefravær og oppebar herefter sin hidtidige månedsløn.

Selv hvis det findes godtgjort, at den omstændighed, at sagsøger ikke har modtaget diverse tillæg, kan henføres til følger efter ulykken den 26. marts 2015, gøres det gældende, at en manglende evne til at oppebære tillæg ikke kan tages til indtægt for, at sagsøger ikke har genoptaget arbejdet i væsentligt samme omfang som før ulykken. Sagsøger var således i stand til at arbejde 37 timer om ugen til samme løn som tidligere.

Efter sagsøgers genoptagelse af arbejdet den 15. juni 2015 skal erstatning for et eventuelt økonomisk tab reguleres efter reglerne om erhvervsevnetab, jf. erstatningsansvarslovens § 5. Det gøres med støtte i udtalelserne fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring henholdsvis Ankestyrelsen gældende, at sagsøger ikke har krav på erstatning for erhvervsevnetab, idet sagsøgers erhvervsevnetab ikke overstiger 15%.

Der er ikke i det fremlagte materiale grundlag, endsige noget sikkert grundlag for en anden vurdering, end den Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der har den ubetingede højeste ekspertise på området, har vurderet.

Det bemærkes, at sagsøger har haft 4 sager til behandling i Arbejdsskadestyrelsen/Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvor den aktuelle sag er sag nr. 3.

Størrelsen af det rejste krav bestrides på det foreliggende som udokumenteret.

Det er ikke godtgjort, at sagsøger kunne have oppebåret den i opgørelsen forudsatte indtjening, og der er ikke grundlag for at fastsætte erhvervsevnetabsprocenten til 20 %.

Med henblik på en pragmatisk tilskæring af sagen har sagsøger valgt at udbetale tabt arbejdsfortjeneste vedrørende tillæg, som man muligt på grund af uheldsfølger mistede i perioden frem til man genoptog arbejdet.

Såfremt sagsøger kunne forvente et månedligt tillæg på gennemsnitligt kr. 6.052,84, gøres det på ovenstående baggrund gældende, at sagsøger maksimalt har krav på erstatning af dette beløb i en periode på 2,5 måned (30. marts 2015 til den 14. juni 2015), svarende til kr. 15.132,00.

Dette er beregnet således:

Skadelidte modtog følgende særydelser (lørdagstillæg, aftentillæg, nattillæg, udrykningstillæg og udbetaling fra afspadseringsregnskab) i marts 2014 - februar 2015:

Marts 2014:	kr. 2.641,87
April 2014:	kr. 9.304,33
Maj 2014:	kr. 4.056,95
Juni 2014:	kr. 3.952,94
Juli 2014:	kr. 5.339,12
August 2014:	kr. 7.419,76
September 2014:	kr. 5.979,75
Oktober 2014:	kr. 8.421,12
November 2014:	kr. 12.866,58
December 2014:	kr. 2.068,85
Januar 2015:	kr. 7.565,68
Februar 2015:	kr. 3.007,10
I alt	kr. 72.624,05

Gennemsnitligt tillæg pr. måned kr. 6.052,00

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Ved færdselsuheldet den 26. marts 2015 påkørte H[REDACTED] en varevogn, der ikke overholdt sin ubetingede vigepligt, hvorved H[REDACTED] var nødsaget til at foretage en undvigemanøvre. Ved undvigemanøvren ramte H[REDACTED] varevognens forende, hvorefter hun blev ført over i modsatte side af vejbanen, hvor hun ramte et skilt og kørte flere meter ud i grøften. H[REDACTED] anvendte sikkerhedssele, og bilens airbags blev udløst ved sammenstødet.

Af Sygehus [REDACTED]s journalblad fra den 26. marts 2015 fremgår blandt andet, at H[REDACTED] klagede over smerter i brystryggen, nakken, sternum og bugregionen. CT-scanningen viste friske brud på to bryst-ryghvirvler (Th12 og Th5). Ved en senere MR-scanning blev der påvist en mindre irritation i slimsækken på skuldertoppen, diskret fortykkelse af øvre skulderbladsmuskels sene og moderat slidgigt i skulderhøjdeleddet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har af tre omgange taget stilling til H[REDACTED]s varige mén og erhvervsevnetab efter ulykken den 26. marts 2015. Ved vejledende udtalelse af 21. december 2016 fastsatte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring H[REDACTED]s varige mén til samlet 25 procent. Ved vejledende udtalelse af 8. oktober 2018 fastsatte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring H[REDACTED]s varige mén til 15 procent og erhvervsevnetabet til mindre end 15 procent. Ved afgørelse af 6. december 2018 fastholdt Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at H[REDACTED]s varige mén udgjorde 15 procent, og at erhvervsevnetabet var mindre end 15 procent.

Det er under sagen ubestridt, at [REDACTED] Forsikring [REDACTED] har udbetalt erstatning for varigt mén, ligesom [REDACTED] Forsikring [REDACTED] også har udbetalt 15.132 kr. inklusive renter i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedrørende tilæg for sygeperioden fra den 30. marts 2015 til den 14. juni 2015.

Spørgsmålet er herefter, om H[REDACTED] som følge af færdselsulykken den 26. marts 2015 er berettiget til yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erstatning for tab af erhvervsevnen.

Vedrørende tabt arbejdsfortjeneste

Det følger af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, at erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ydes, indtil skadelidte kan begynde at arbejde igen. Må det antages, at skadelidte vil lide et erhvervsevnetab på 15 procent eller derover, ydes erstatning indtil det tidspunkt, hvor det er muligt midlertidigt eller endeligt at skønne over skadelidtes fremtidige erhvervsevne.

Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at H [REDACTED] efter ulykken den 26. marts 2015 var sygemeldt i perioden fra den 30. marts 2015 til og med den 14. april 2015 samt fra den 4. maj 2015 til og med den 14. juni 2015, og at H [REDACTED] i sygdomsperioderne efter ulykken har oppebåret fuld løn, dog uden tillæg. [REDACTED] Forsikring [REDACTED] har betalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedrørende tillæg i perioden fra den 30. marts 2015 til og med den 14. juni 2015.

Efter bevisførelsen, herunder også de afgivne parts- vidneforklaringer, kan det lægges til grund, at H [REDACTED] senest den 15. juni 2015 genoptog sit arbejde i væsentlig samme omfang som før ulykken. H [REDACTED] vendte tilbage i samme stilling til samme løn. Det kan videre lægges til grund, at arbejdsopgaverne efter aftale med afdelingssygeplejersken blev tilrettelagt skånsomt, idet H [REDACTED] blev indsat på præambulatoriet, hvor der er færre tunge løft og mindre skærmtid, ligesom H [REDACTED] fik tildelt et lettere røntgenforklæde og indgik aftale med portørerne om, at de skulle foretage alle tunge løft.

Efter færdselsuheldet den 26. marts 2015 indgik H [REDACTED] en individuel aftale med sin arbejdsgiver om afspadsering af alle tillæg foruden aften- og natte tillæg. H [REDACTED] fik endvidere bevilliget en § 56-aftale for perioden fra den 27. september 2017 til den 26. september 2019, ligesom H [REDACTED] ved individuel aftale af 28. oktober 2017 fik aftalt nedsat arbejdstid fra 37 timer til 31,45 timer ugentligt i perioden fra den 1. november 2017 til den 28. februar 2018. Herefter genoptog H [REDACTED] sit arbejde på fuldtid med 37 timer ugentligt, indtil H [REDACTED] ved aftale af 28. juni 2018 på ny indgik aftale med sin arbejdsgiver om nedsat arbejdstid fra 37 til 31,45 timer ugentligt. Denne aftale var gældende fra 15. august 2018 uden slutdato.

Retten finder, at disse forhold ikke ændrer ved, at H [REDACTED] i forbindelse med ulykken den 26. marts 2015 genoptog sit arbejde i væsentligt samme omfang som tidligere senest den 15. juni 2015.

Ved afgørelsen af, om der kan tilkendes erstatning frem til det tidspunkt, hvor den vejledende udtalelse om erhvervsevnetab forelå, jf. erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, 2. pkt., eller om der alene kan tilkendes erstatning til det tidspunkt, hvor H [REDACTED] kunne begynde at arbejde igen, jf. § 2, stk. 1, 1. pkt., er det afgørende, om det efter oplysninger om H [REDACTED]s indtægter før og efter ulykken kan lægges til grund, at hun har lidt et erhvervsevnetab på ikke under 15 procent.

Det påhviler H [REDACTED] at bevise, at det må antages, at hun som følge af ulykken den 26. marts 2015 har lidt et erhvervsevnetab på 15 procent eller derover. Det påhviler hende endvidere at bevise, at hun ikke har genoptaget arbejdet i væsentligt samme omfang som forud for ulykken.

Efter rettens afgørelse vedrørende erstatning for erhvervsevnetab, jf. nedenfor, finder retten, at H [REDACTED] ikke har godtgjort, at hun har lidt et erhvervsevnetab på 15 procent eller derover. Efter bevisførelsen finder retten endvidere, at hun ikke har godtgjort, at hun efter genoptagelsen af arbejdet den 15. juni 2015 ikke begyndte at arbejde i væsentligt samme omfang som forud for ulykken.

H [REDACTED] har på denne baggrund ikke krav på yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Retten lægger herved også vægt på, at [REDACTED] Forsikring [REDACTED] har betalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste vedrørende tillæg, og at H [REDACTED] oppebar fuld grundløn under sygdomsperioden, hvorfor retten lægger til grund, at H [REDACTED] ikke har lidt et tab, der berettiger til yderligere erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Vedrørende erhvervsevnetab

Det følger af erstatningsansvarslovens § 5, stk. 1, at såfremt en personskade har medført varig nedsættelse af skadelidtes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, tilkommer der skadelidte erstatning for tab af erhvervsevne.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår, at skadelidtes erhvervsevnetab beregnes i procent, og at der ikke ydes erstatning, såfremt erhvervseventabet er mindre end 15 procent. Skadelidte har bevisbyrden for, at der er lidt et varigt erhvervsevnetab.

For at få helt eller delvist medhold i sin påstand om betaling af erstatning for erhvervsevnetab skal H [REDACTED] føre bevis for, at færdselsuheldet har været årsag til hendes fysiske gener i videre omfang, end hvad der er lagt til grund i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelser, og at hun ved færdselsuheldet er blevet påført et erhvervsevnetab på mere end 15 procent.

Spørgsmålet er navnlig, om H [REDACTED]s gener i form af hovedpine, lysskyhed, svimmelhed samt nakke- og skuldersmerter kan anses som følger af færdselsuheldet den 26. marts 2015, eller om de må tilskrives andre omstændigheder.

Ved vurderingen af, om der er ført et sådant bevis for årsagsforbindelse indgår blandt andet karakteren af færdselsuheldet, oplysninger om eventuelle forudbestående gener hos H [REDACTED], og om der måtte være indtrådt andre omstændigheder, der har kunnet begrunde udviklingen i sygdomsbilledet. Endeligt indgår, at H [REDACTED] på uheldstidspunktet var i arbejde og havde været det i en årrække.

Det fremgår af sagen, at H [REDACTED] efter ulykken den 26. marts 2015 var sygemeldt i perioden fra den 30. marts 2015 til og med den 14. april 2015 samt fra den 4. maj 2015 til og med den 14. juni 2015. Retten lægger efter bevisførelsen til

grund, at H[REDACTED] genoptog sit arbejde i væsentligt samme omfang som forud for ulykken senest den 15. juni 2015. H[REDACTED] vendte således tilbage til sin tidligere stilling på fuld tid. Retten lægger endvidere til grund, at arbejdsopgaverne efter aftale med arbejdsgiveren blev tilrettelagt skånsomt med hensyntagen til H[REDACTED]s gener, og at der blev iværksat forskellige tiltag i form af nedsat arbejdstid og afspadsering af tillæg.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderede i udtalelse af 8. oktober 2018 erhvervsevnetabet til under 15 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lagde herved vægt på, at H[REDACTED] forud for ulykken den 26. marts 2015 var i besiddelse af fuld erhvervsevne, og at H[REDACTED] efter ulykken var sygemeldt i en kortere periode, hvorefter hun vendte tilbage til sin fuldtidsstilling som anæsthesisygeplejerske. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lagde endvidere lagt vægt på, at H[REDACTED] i perioden fra juni 2017 til juni 2018 har været sygemeldt med andet end gener i relation til hendes § 56, og at det ikke alene kan tilskrives generne efter ulykken den 26. marts 2015, at H[REDACTED] gik ned i arbejdstid i august 2018.

Senest har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved udtalelse af 6. december 2018 fastholdt, at erhvervsevnetabet er mindre end 15 procent. Det er anført i udtalelsen, at H[REDACTED] har været sygemeldt med andet end de skaderelaterede gener, idet H[REDACTED] blandt andet i maj 2016 var sygemeldt ca. en måned grundet en brækket finger. Af sygedagslisten fremgår ligeledes, at H[REDACTED] i perioden fra den 1. juni 2017 til den 30. juni 2018 har haft flere sygedage, som ikke omhandler hendes § 56 (22 dage), end hun har haft sygedage, som omhandler hendes § 56 (4 dage). Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har endvidere lagt vægt på, at H[REDACTED] genoptog sit fuldtidsarbejde efter en kortere sygeperiode, og at hun i en periode på 2 år har kunnet arbejde fuld tid, og at hun først i oktober 2017 gik på nedsat tid. Af speciallægeerklæringen af 5. marts 2018 fremgår, at H[REDACTED] ikke med de anmeldte gener fra ulykken den 26. marts 2015 havde overvejet nedsat tid. Den nedsatte tid er sket grundet forværringen af generne efter hundeoverfaldet den 14. februar 2017.

Retten finder på denne baggrund, at der ikke er et sikkert grundlag for at tilsætte den seneste vurdering fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, og det af H[REDACTED] anførte kan ikke føre til en anden vurdering heraf. Retten lægger herved navnlig vægt på, at den seneste udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring inddrager senere indtrufne skader, herunder særligt hundeoverfaldet den 14. februar 2017 og en brækket finger den 30. april 2016.

Disse skader kan netop betegnes som andre omstændigheder, der har kunnet begrunde udviklingen i sygdomsbilledet hos H[REDACTED]. Efter bevisførelsen lægger retten til grund, at disse skader blandt andet er indtruffet, før aftalen om nedsat arbejdstid blev indgået den 28. oktober 2017 og igen den 28. juni 2018.

Retten finder på denne baggrund, at H [REDACTED] ikke har løftet bevisbyrden for, at hun som følge af færdselsulykken den 26. marts 2015 er blev påført et erhvervsevnetab på 15 procent eller derover, hvorfor H [REDACTED] ikke er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne.

Retten tager herefter [REDACTED] Forsikring [REDACTED]'s principale påstand om frifindelse til følge.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald, herunder også sagens og forberedelsens omfang og varighed, fastsat til dækning af advokatudgift med 80.000 kr. inklusiv moms, da [REDACTED] Forsikring ikke er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

[REDACTED] Forsikring [REDACTED] frifindes.

H [REDACTED] skal til [REDACTED] Forsikring [REDACTED] betale sagsomkostninger med 80.000 kr.

Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.